

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО:

На засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі
Протокол № 19 від « 20 » червня
2017 р.
Зав. кафедри

О.Є. Бавико

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
« ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ »

Кількість кредитів ЕСТ8 4

Розробник:
Добровольський В.В.. асистент,
к.е.н., доцент

2017 - 2018 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	вибіркова дисципліна
Семестр	6
Кількість кредитів	1
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	2
Лекції, годин	30
Практичні/ семінарські, годин	30
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	4
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - надання студентам комплексу знань, необхідних для вирішування різних проблем і задач майбутньої професійної діяльності

Завдання - набути студентами знання і розуміння: основних проблем і задач товарознавчої діяльності; основних виробничих функцій товарознавця-спеціаліста; функцій і обов'язків товарознавців різних категорій відповідно посадовим інструкціям; особливостей товарної політики торговельного підприємства і формування асортименту в умовах ринку; етапів закупівельної діяльності і планування надходження товарів; методики пошуку та вибору постачальників товарів; організації складання і виконання договорів; основ контролю якості і кількості товарних партій; етапів закупівельної діяльності і планування надходження товарів

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Об'єкт і суб'єкти товарознавчої діяльності. Формування асортименту торговельного підприємства.					
Тема 1. Характеристика об'єктів та суб'єктів товарознавчої діяльності.	12	3		3	6
Тема 2. Посадові інструкції як провідний інструмент товарознавчої діяльності.	12	3		3	6
Тема 3. Структура і характеристика асортименту.	12	3		3	6
Тема 4. Фактори і принципи формування асортименту в торговельному підприємстві.	12	3		3	6
Разом за змістовним модулем 1	48	12		12	24
Змістовий модуль 2. Організація закупівельної діяльності та контроль якості товарів.					
Тема 5. Етапи закупівельної діяльності та планування надходження товарів.	12	3		3	6
Тема 6. Пошук і вибір постачальників товарів.	12	3		3	6
Тема 7. Організація складання і виконання договорів.	12	3		3	6
Тема 8. Властивості і показники якості товарів.	12	3		3	6
Тема 9. Оцінка якості товарів.	12	3		3	6
Тема 10. Контроль якості і кількості товарних партій.	12	3		3	6
Разом за змістовним модулем 2	72	18		18	36
Усього годин	120	30		30	60

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Характеристика об'єктів та суб'єктів товарознавчої діяльності.	3
2	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Посадові інструкції як провідний інструмент товарознавчої діяльності.	3
3	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Структура і характеристика асортименту	3
4	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Фактори і принципи формування асортименту в торговельному підприємстві.	3
5	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Етапи закупівельної діяльності та планування надходження товарів.	3
6	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Пошук і вибір постачальників товарів.	3
7	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Організація складання і виконання договорів.	3
8	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Властивості і показники якості товарів.	3
9	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Оцінка якості товарів.	3
10	Лабораторна з запитаннями і відповідями. Контроль якості і кількості товарних партій	3

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної наукової літератури.
2. Добір статистичної інформації. підготовка аналітичних довідок.
3. Підготовка доповідей, статей за обраною темою.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1.			
Об'єкт і суб'єкти товарознавчої діяльності. Формування асортименту торговельного підприємства			
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Характеристика об'єктів та суб'єктів товарознавчої діяльності.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності. Імета об'єктів та суб'єктів товарознавчої діяльності та їх основні принципи. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Посадові інструкції як провідний інструмент товарознавчої діяльності.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань Структура та суть посадових інструкцій. 2Вимоги до оформлення посадових інструкцій. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Структура і характеристика асортименту	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. Поняття про асортимент товару, характеристика. Структура асортименту товарів у товарознавчій діяльності Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Фактори і принципи формування асортименту в торговельному підприємстві.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. . Фактори формування асортименту в торговельному підприємстві. Принципи формування асортименту в торговельному підприємстві. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Змістовий модуль 2.			
Організація закупівельної діяльності та контроль якості товарів.			
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Етапи закупівельної діяльності та планування надходження товарів	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. . Поняття закупівлі товарів. Етапи закупівлі. Планування надходження товарів на торговельному підприємстві Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Пошук і вибір постачальників товарів	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. Постачальник - як один з основних елементів у формуванні асортименту продукції. Критерії вибору постачальників товару. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Організація складання і виконання договорів.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. Поняття договору. Зміст та структура. Відповідальність сторін у договорі поставки. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Властивості і показники якості товарів.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. Основні показники якості товарів. Вплив показників якості на вибір товару споживачем. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Оцінка якості товарів.	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. Законодавство України в сфері якості товарів. Вимоги щодо оцінки якості товарів. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.
Лабораторна з запитаннями і відповідями. Контроль якості і кількості товарних партій	6	1.Опрацювання конспекта лекції та рекомендованої літератури для обговорювання питань. . Канали розподілу товарних партій. Номенклатура товарів, що представлено на торговому підприємстві. Контроль кількості товарних партій.. Джерела [1, 2, 3, 4, 5]. 2.Самотестування. 3.Розв'язування запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань та задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування. Розв'язування ситуаційних завдань та задач.

7. Результати навчання

1	Знання характеристик об'єктів та суб'єктів товарознавчої діяльності.
2	Знання посадових інструкцій як провідного інструменту товарознавчої діяльності.
3	Розуміння організації складання і виконання договорів.
4	Знання факторів і принципи формування асортименту в торговельному підприємстві.
5	Знання етапів закупівельної діяльності та планування надходження товарів.
6	Уміння проводити пошук і вибір постачальників товарів.
7	Знання організації складання і виконання договорів.
8	Знання властивостей і показників якості товарів.
9	Уміння оцінювати якість товарів.

10 Уміння контролювати якість і кількості товарних парт

8. Форми навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури)

9. Методи оцінювання

Екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1.						
Змістовний модуль 1						
Об'єкт і суб'єкти товарознавчої діяльності. Формування асортименту торговельного підприємств						
Тема 1	1	2	1			4
Тема 2	1	2	1			4
Тема 3	1	2	2			5
Тема 4	1		2	3		6
Разом за змістовним модулем 1	4	6	6	3	3	22
Змістовний модуль 2						
Організація закупівельної діяльності та контроль якості товарів.						
Тема 5	1	2	1			4
Тема 6	1	2	1			4
Тема 7	1	2	1			4
Тема 8	1	2	2			5
Тема 9	1	2	2			5
Тема 10	1		1			2
Разом за змістовним модулем 2	6	10	8		4	28
Усього м-ль 1	10	16	14	3	7	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «Te8IXPго»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів - практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «Te8IXPго»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів - практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ЕСТ8	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

- 1 Електронний конспект лекцій.
- 2 Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
- 3 Комплекти індивідуальних завдань.
- 4 Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. ДСТУ 2925-94 Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення. — К.: Держстандарт України, 1994.
2. ДСТУ 3021-95 Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення. - К.: Держстандарт України, 1995
3. ДСТУ 3230-95 Управління якістю та забезпечення якості. Терміни та визначення. - К.: Держстандарт України, 1996
4. ДСТУ 3993-2000 Товарознавство. Терміни та визначення. - К.: Держстандарт України, 2000
5. Законодавство України про захист прав споживачів. [текст] : збірник офіційних текстів законів станом на 5 березня 2012 р. - К.: «Центр учбової літератури», 2012. - 330 с.
6. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за кількістю // Арбітражні вісті. 1999. - №15-16 (18), С. 3-14.
7. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185 «Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами».
8. Основні правила торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами. Збірник нормативних документів з питань торгівлі. - К.: Атіка, 2003. - 512 с.
9. Правила торгівлі та права споживачів. Нормативні документи / Роїна О.М. - К.: КНТ, 2007. - 440 с.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 г. № 833 «Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів»
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок накладення і стягнення штрафів за порушення законодавства про захист прав споживачів» від 17.08.2002 р. № 1177.
12. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2000. - № 12. - С. 95.

Допоміжна

1. Довідник по прийманню, збереженню і реалізації продовольчих товарів тваринного походження / Під ред. В.Е. Мицика. - К.: Техніка, 1990.
2. Довідник по прийманню, збереженню і реалізації продовольчих товарів рослинного походження / Під ред. В.Е. Мицика. - К.: Техніка, 1991
3. Закон України «Про якість і безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» від 23.12.1997р. № 771/97 ВР
4. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення” від 24 лютого 1994р. 4004-X11
5. Москвітін Т.Д. Комерційні зв'язки торговельного підприємства: навч. посіб. / Т.Д. Москвітін, В.В. Черепов. - К.: КНТЕУ, 2002. - 126 с
6. Панкратов Ф.Г. Коммерческая деятельность: Учеб. для вузов. - 4-е изд., перераб. и доп. / Ф.Г. Панкратов, Т.К. Середина. - М.: ИВЦ «Маркетинг», 2000. - 580
7. Організація торгівлі: Підручник; 2-ге вид., перероб. та доп./ за ред. В.В. Апопії. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 616 с.
8. Ребицький В.М. Організація і технологія інспектування. Навчальний посібник для студентів кооперативних вищих навчальних закладів / В. М. Ребицький, І.С. Полікарпов. - К.: НМЦ „Укоопосвіта”, 2001. - 296 с.
9. Торговое дело: Экономика, маркетинг, организация: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. / Под общ. ред. проф. Л. А. Брагина и проф. Т.П. Данько. - М.: ИНФРАМ, 2000. - 560 с.
10. Нормативна документація: ГОСТ, ДСТУ, ГСТУ, ТУУ, СТП

Інформаційні ресурси

1. Основы организации розничной торговли. Часть 1 // Школа бухгалтера № 6 (2.9.2002) Бухгалтерский учет / <http://www.dtk.com.ua/show/3cid1914.html>
2. Правила торговли / <http://www.audit-it.ru/articles/account/otrasl/a85M3964.html>
3. Об утверждении Правил розничной торговли продовольственными товарами. Министерство экономики и по вопросам европейской интеграции Украины. Приказ, Правила от 11.07.2003 № 185 / <http://search.ligazakon.ua/1doc2.nsf/link1/an/27/REG7949.html>